

Asia: VN/4099/2024

Lausuntopyyntö: Työryhmämietintö hallituksen esitykseksi hankintalain, erityisalojen hankintalain sekä rikosrekisterilain 6 b §: n muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Esityksen yleiset tavoitteet ja päämäärät

Mitä mieltä olette esityksen yleisistä tavoitteista ja päämääristä? Saavutetaanko esityksellä hallitusohjelman yleiset tavoitteet säästöistä ja kilpailun lisäämisestä?

Punkaharjun Kuljetus Muhonen Oy kannattaa hankintalakiin esitettyjä muutoksia jotka tukevat yksityisten yritysten mahdollisuuksia olla mukana kilpailuissa. Hankintalakimuutokset edistävät avointa kilpailua. Jätehuollossa muutoksien myötä yksityisellä sektorilla on paremmat toimintamahdollisuudet, joka vahvistaa myös alueiden elinvoimaisuutta. Yrittäjyyden toimintaedellytyksiä täytyy parantaa ja muutokset tukevat sitä.

Kuntien omistamien In-House yhtiöiden laajentunut toiminta on vienyt yksityisiltä yrityksiltä mahdollisuuksia toimia kilpailutuksissa. Hankintalain muutoksilla on tärkeä vaikutus, jotta yksityinen sektori voi toimia jätehuollon markkinoilla. Kannatamme julkisuustyöryhmän mietinnön ehdotusta saattaa in-house yhtiöt julkisuuslainpiiriin.

Hankintojen valmistelu

Hankintojen valmistelua koskevilla ehdotuksilla pyritään lisäämään hankintojen huolellista valmistelua, markkinakartoituksen käyttöä, sekä kilpailua julkisissa hankinnoissa. Tavoitteena on saada lisää tarjontaa ja säästöjä. Työryhmän mietinnössä ehdotetussa ratkaisussa on samanaikaisesti pyritty varmistamaan, että se on käytännön hankintatoimen näkökulmasta tarkoituksenmukainen.

Markkinakartoitus tulisi olla pakollista. Hankinnat tulisi myös valmistella huolellisesti. Avoin ja reilu kilpailutus on yksityisten yrittäjien etu joka edistää myös elinvoimaa.

- Kuinka hyvin hankintalain 65, 75, 124 ja 125 §:iä koskeva esitys edistää markkinakartoituksen käyttöä ja hankinnan huolellista valmistelua?**

-

- **Ovatko esitetyt keinot sopivia näiden tavoitteiden saavuttamiseksi?**

-

Sidosyksiköiden käytön rajoittaminen

Mitä mieltä olette esityksessä ehdotetusta sidosyksiköiden vähimmäisomistusta koskevasta vaatimuksesta? Onko se mielestänne tarkoituksenmukainen ja toteuttamiskelpoinen?

Punkaharjun Kuljetus Muhonen Oy kannattaa sidosyksiköiden vähimmäisomistusta koskevaa vaatimusta. Se on tarkoituksenmukainen.

Minkälaisia vaikutuksia esitetyllä sidosyksiköiden omistusosuuden vähimmäisvaatimuksella mielestänne on?

Hankintalain muutokset tukevat yrittäjyyttä, yrityksiä kehittämistä ja se lisää työpaikkoja. Punkaharjun Kuljetus Muhonen Oy kannattaa Etelä-Savon Yrittäjien ja Suomen yrittäjien esittämiä näkökulmia, joiden mukaan hankintojen tulee olla avoimia ja pk-yritysten pääsyä markkinoille helpottaa.

- **Jos sidosyksiköitä koskeva muutos toteutetaan esitetyllä tavalla, mitä toimenpiteitä ja niistä aiheutuvia kustannuksia muutos todennäköisesti aiheuttaisi edustamanne organisaation eri toimialojen kannalta ja yleisesti?**

-

- **Mitä toimenpiteitä organisaationne aikoo sidosyksikön omistajana tehdä vähimmäisomistusrajaa koskevan sääntelyn seurauksena (esimerkiksi jatkuuko toiminta markkinaehtoisena, puretaanko yhtiö, pilkotaanko yhtiö, ryhdytäänkö muihin toimenpiteisiin?)**

-

- **Minkälaisia taloudellisia tai muita hyötyjä muutoksesta todennäköisesti seuraisi?**

Muutos toisi yksityiselle sektorille mahdollisuuden kehittää ja tehostaa kiertotalouden palveluitaan innovatiivisesti. Kuntayhtiöiden jätehuollon laajentumisen myötä kustannukset ovat nousseet, kierrätystavoitteet eivät ole kunnolla edistyneet ja kierrätykseen soveltuvaa materiaalia päätyy liikaa polttoon. Hankintalain muutokset edistävät myös kierrätyksen kehittämistä. Suomessa on paljon yksityisiä, innovatiivisia toimijoita joiden mahdollisuuksia hankintalain muutokset parantavat.

Ovatko esitetyt sidosyksiköitä koskevat siirtymäajat mielestänne riittävät? Kuinka paljon aikaa muutoksiin tarvitaan?

Jätealan siirtymäajat tulisi yhdenmukaistaa muiden alojen siirtymäaikaisten kanssa.

- **Mitä siirtymäaikaa vaativia toimenpiteitä sidosyksiköitä koskeva kirjaus aiheuttaisi?**

-

Mietinnön liitteinä olevissa eriävissä mielipiteissä on esitetty poikkeuksia sidosyksiköiden omistusosuusvaatimukseen. Tulisiko vaatimukseen säätää poikkeuksia? Minkälaiset poikkeukset olisivat tarkoituksenmukaisia?

-

Turvallisuus ja huoltovarmuus

Vastaako esitys turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskeviin tarpeisiin? Onko esitetty muutos riittävä keino varmistaa turvallisuuden toteutuminen hankinnan elinkaaren aikana ottaen huomioon EU-hankintadirektiivien reunaehdot, sekä muu turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskeva sääntely?

Jätehuollon huoltovarmuus tarvitsee useampia erikokoisia yrityksiä. Huoltovarmuus on parempi jos se ei ole riippuvainen muutamasta toimijasta.

Rikosrekisteriotteen pakollisuudesta luopuminen

Rikosrekisteriotteiden pakollisesta käytöstä luopumista koskevan ehdotuksen tavoitteena on sujuvoittaa hankintamenettelyjä ja vähentää hallinnollista taakkaa.

-

- **Missä määrin muutos vaikuttaa hallinnolliseen taakkaan yhtäältä hankintayksiköiden ja toisaalta tarjoajien kannalta ja edistää näitä tavoitteita?**

-

Hankintojen ilmoittaminen

Mitkä ovat näkemyksenne hankintojen ilmoittamista koskeviin muutoksiin? Lisäävätkö ehdotetut muutokset hankintojen avoimuutta tarkoituksenmukaisella tavalla?

-

Muut huomiot

-

Muhonen Laura
Punkaharjun Kuljetus Muhonen Oy